

Używanie poszczególnych rodzajów narkotyków przez młodzież: wzory i konsekwencje

Use of various kinds of drugs by adolescents: patterns and consequences

Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Anna Borucka, Celina Brykczyńska, Agnieszka Pisarska

Zakład Psychologii i Promocji Zdrowia Psychicznego, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa

Abstract – Introduction. The study aimed at qualitative analysis of patterns and consequences of various psychoactive substances use by teenagers.

Method. The analysis is based on interviews with adolescents (13–19 years old) selected from 1344 individuals who during the past year used at least once illicit drugs. Data from 169 respondents for whom the main drug was: cannabis (N = 68), amphetamine (N = 48), ecstasy (N = 13), glue and other chemical substances (N = 16), psychoactive medicines (N = 20) and hallucinogenic mushrooms (N = 4) were analyzed.

Results. Findings point out that multiple-drug use among teenagers is the most prevalent pattern reported. Relatively few adolescents use only one drug or use one drug significantly more often than others. For drug users alcohol drinking is a serious problem, as well. Characteristics of adolescents using particular drugs, typical patterns and consequences related to specific substance use and severity (occasional, problematic, dependence) are highlighted.

Study results support efforts to sensitize parents and caregivers to watch out for signs of drug use by adolescents and provide them with information and appropriate guidelines how to cope with such situations in a constructive way.

Key words: drugs, adolescents, patterns of use, consequences of use

Streszczenie – Wprowadzenie. Celem badań była jakościowa analiza wzorów i konsekwencji używania przez nastolatków różnego rodzaju substancji psychoaktywnych.

Metoda. Wykorzystano wywiady z nastolatkami (w wieku 13–19 lat) wybranymi spośród 1344 osób, które w ciągu ostatniego roku przynajmniej raz używały substancji psychoaktywnych. Przeanalizowano dane 169 respondentów, dla których głównym środkiem była: marihuana (N = 68), amfetamina (N = 48), ekstazy (N = 13), kleje i inne substancje chemiczne (N = 16), leki psychoaktywne (N = 20), grzyby halucynogenne (N = 4).

Wyniki. Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że wśród nastolatków najbardziej rozpowszechnionym wzorem używania jest politoksykomania – stosunkowo nieliczni sięgają tylko po jeden narkotyk lub jednej substancji używają zdecydowanie częściej niż innych. Wśród nastolatków biorących narkotyki poważnym problemem jest też picie alkoholu. Przeprowadzone analizy pozwalają określić charakterystyczne cechy osób sięgających po poszczególne substancje i określić typowe wzory oraz konsekwencje odurzania się każdą z nich, w zależności od tego, czy używanie ma charakter okazjonalny, problemowy czy uzależnienia.

Praca w całości finansowana ze środków budżetowych na naukę w 2007 roku w ramach projektu statutowego IPiN pt. „Wzory i konsekwencje używania przetworów konopi i innych narkotyków przez dorastających”.